

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi ennakkoperintälain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan ennakkoperintälakia muutettavaksi siten, että ennakonpidätyksen toimittamisen laiminlyöneen työnantajan maksuvelvollisuutta koskevia säännöksiä lievennetään hal-

lintomenettelyn helpottamiseksi. Lisäksi kirkollisveron ennakkoperintään ehdotetaan eräitä teknisiä tarkistuksia. Muutokset on tarkoitus saattaa voimaan eduskunnan hyväksyttyä ne.

YLEISPERUSTELUT

1. Ehdotetut muutokset ja niiden syyt

Työnantajalle ennakkoperintälain 24 §:n perusteella määrätty maksuvelvollisuus voidaan poistaa ja häneltä pidätetyt ja perityt määrät palauttaa hänelle takaisin vasta, kun asiaa koskeva maksuunpanopäätös on saanut lainvoiman. Jos maksuunpanopäätöksestä on valitettu, työnantaja joutuu odottamaan palautusta valituksen käsittelyn päättymiseen asti, vaikka palauttamisen edellytykset olisivatkin muuten olemassa. Tämän epäkohdan poistamiseksi asianomaista lainkohtaa ehdotetaan tarkistettavaksi.

Ennakonpidätyksen toimittamisen laiminlyöneen työnantajan maksettavaksi määrätään pidättämättä jätetty määrä ja veronlisäys, vaikka laiminlyöntiä olisi pidettävä vähäisenä. Tästä aiheutuu hallinnollisia kustannuksia, jotka eivät vastaa menettelystä saatua hyötyä. Tämän vuoksi en-

nakkoperintälakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset siitä, ettei työnantajalle määrättäisi vähäisten laiminlyöntien johdosta maksuvelvollisuutta ja veronlisäystä.

Ortodoksisille seurakunnille maksettavan kirkollisveron ennakkoperinnässä sovelletaan nykyisin evankelisluterilaisen seurakunnan veroäyrin hintaa. Yksiäyrihintaan siirtymisen jälkeen on myös ortodoksisen seurakuntien lopulliset äyrihinnat saatu nyttemmin veroviranomaisten käyttöön. Asiaa koskeva säännös ehdotetaan tämän vuoksi tarpeettomana ja epätarkkuutta aiheuttavana kumottavaksi.

2. Esityksen taloudelliset ja organisatoriset vaikutukset

Esityksellä ei ole olennaisia taloudellisia eikä hallinnollisia vaikutuksia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Sovellettavan veroäyriin hinta

3 § 2 mom. Ennakkoperintälain 3 §:n 1 momentin mukaan kuntien ja seurakuntien on vuosittain ilmoitettava verohallitukselle seuraavaa vuotta varten kunnallis- ja kirkollisverotuksessa sovellettavan veroäyriin hinta. Pykälän 2 momentin mukaan ennakkoperinnässä sovelletaan verotuspaikan evankelisluterilaisen seurakunnan veroäyriin hintaa myös silloin kun on kysymys ortodoksisille seurakunnille maksettavasta kirkollisverosta.

Vuoden 1983 alusta lukien on pykälän 2 momentti käynyt tarpeettomaksi veroviranomaisten saatua käyttöönsä yksiäyrihintajärjestelmään siirtymiseen liittyen myös ortodoksisten seurakuntien lopulliset veroäyriin hinnat. Säännöksen soveltaminen edelleen merkitsi sitä, että ortodoksiin seurakuntiin kuuluvien verovelvollisten kirkollisveron osuus jouduttaisiin määräämään ennakkoperinnässä evankelisluterilaisen seurakunnan veroäyriin hinnan mukaan, vaikka myös lopulliset ortodoksisten seurakuntien veroäyriin hinnat ovat veroviranomaisten käytettävissä. Edellä olevan perusteella ja ottaen huomioon ettei ortodoksisten seurakuntien lopullisten veroäyriin hintojen käyttämiseen ole atk-tekniisiä esteitä lain 3 §:n 2 momentti ehdotetaan tarpeettomana ja ennakkoperinnässä epätarkkuutta aiheuttavana kumottavaksi.

2. Maksuunpanopäätöksen lainvoimaisuus

24 § 2 mom. Ennakkoperintälain 24 § koskee tapauksia, joissa työnantaja on laiminlyönyt ennakonpidätyksen toimittamisen. Pykälän 1 momentin mukaan ennakonpidätyksen toimittamisen laiminlyöneen työnantajan maksettavaksi määrätään pidättämättä jätetty määrä. Jos selvitetään, että palkansaajat ovat maksaneet veronsa sellaisesta suorituksesta, josta työnantaja on laiminlyönyt ennakonpidätyksen toimittamisen tai jos pidätyksen alaisesta palkasta ei ole suoritettava lainkaan veroja, työnantajalle ei pykälän 2

momentin mukaan määrätä maksuvelvollisuutta. Lääninveroviraston on poistettava työnantajalle määrätty maksuvelvollisuus ja palautettava työnantajan suorittama määrä takaisin, jos selvitys esitetään vasta maksuunpanopäätöksen tekemisen jälkeen. Edellytyksenä on kuitenkin, että maksuunpanopäätös on saanut lainvoiman. Tätä koskeva säännös sisältyy 24 §:n 2 momenttiin.

Koska työnantajan on maksettava hänen suoritettavakseen maksuunpantu määrä siitä riippumatta, onko maksuunpanopäätös saanut lainvoiman vai ei, on lainkohdan soveltaminen johtanut käytännössä ongelmiin. Jos työnantaja on esimerkiksi valittanut hänelle määrätystä maksuvelvollisuudesta, hän joutuu odottamaan palautuksen maksatusta, kunnes valitusta koskeva päätös on saanut lainvoiman. Pidätetyt määrät ovat veronsaajien hallussa kaksinkertaisina valituksen käsittelyn päättymiseen asti. Veronsaajien oikeuden turvaisi riittävästi, jos työnantajalta pidätetyt määrät palautettaisiin hänelle heti sen jälkeen, kun on selvitetty, että palkansaaja on maksanut veronsa tai ettei palkasta ole suoritettava veroja ja maksuja.

Edellä olevan perusteella 24 §:n 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, ettei maksuvelvollisuuden poistaminen ja sen nojalla työnantajan maksaman määrän palauttaminen edellyttäisi enää maksuunpanopäätöksen lainvoimaisuutta. Samalla lainkohdan sanamuotoon ehdotetaan vähäisiä teknisluontoisia tarkistuksia.

3. Vähäiset ennakonpidätyksen toimittamisen laiminlyönnit

24 § 4 mom. Lääninveroviraston on määrättävä ennakonpidätyksen laiminlyöneen työnantajan maksettavaksi pidättämättä jätetty määrä myös silloin, kun se on vähäinen. Käytännössä vähäisten määrien maksuunpano ja niistä aiheutuvien palkansaajiin kohdistuvien jälkiverotusten toimitaminen aiheuttaa veronsaajalle hallinnollisia kustannuksia, jotka eivät vastaa menettelystä saatua hyötyä. Tämän vuoksi olisi tarkoituksenmukaista, ettei työnantajalle määrättäisi maksuvel-

vollisuutta vähäisten laiminlyöntien johdosta. Laiminlyönnin vähäisyys arvosteltaisiin tässä yhteydessä palkansaajakohtaisesti. Asiaa koskeva säännös ehdotetaan lisättäväksi 24 §:n uudeksi 4 momentiksi. Ehdotettu säännös ei poistaisi laiminlyödyn ennakonpidätyksen perusteena olevan palkan veronalaisuutta eikä siihen perustuvaa työnantajan sosiaaliturvamaksun suorittamisvelvollisuutta. Käytännön yhtenäistämiseksi ehdotetaan samalla, että verohallitus antaisi päätöksen laissa tarkoitetuista vähäisistä markkamääristä.

25 § 2 mom. Vähäisistä laiminlyönneistä määrätään työnantajan maksettavaksi nykyisin myös ennakoperintälain 25 §:n mukainen veronlisäys. Edellä 24 §:n 4 momentin yhteydessä mainitun perustein olisi tarkoituksenmukaista, ettei veronlisäystä määrättäisi niissä tapauksissa, joissa laiminlyöntiä on kokonaismäärältään pidettävä vä-

häisenä. Tässä yhteydessä laiminlyönnin vähäisyyttä koskeva arvostelu tapahtuisi työnantaja-kohtaisesti. Asiaa koskeva säännös ehdotetaan lisättäväksi lain 25 §:n 2 momenttiin. Vastaavasti lainkohtaan ehdotetaan lisättäväksi säännös, joka oikeuttaisi verohallituksen tarkemmin määräämään kokonaismäärältään vähäisiksi katsottavista laiminlyönneistä. Myös momentin sanamuotoa ehdotetaan eräiltä osin selkeytettäväksi.

4. Voimaantulo

Säännökset on tarkoitus saattaa voimaan eduskunnan hyväksytyä ne.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

ennakkoperintälain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 28 päivänä marraskuuta 1959 annetun ennakoperintälain (418/59) 3 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 9 päivänä heinäkuuta 1982 annetussa laissa (529/82),

muutetaan 24 §:n 2 momentti ja 25 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat 11 päivänä elokuuta 1978 annetussa laissa (612/78), sekä

lisätään 24 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

24 §

— — — — —
 Työnantajalle ei määrätä 1 momentissa tarkoitettua maksuvelvollisuutta, jos selvitetään, että pidätyksen alaisesta palkasta menevät verot sekä kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksu on suoritettu tai että siitä ei ole ollut suoritettava valtion- eikä kunnallisveroa eikä vakuutetun kansaneläke- eikä sairausvakuutusmaksua. Jos tämä selvitetään sen jälkeen, kun maksuvelvollisuus on työnantajalle määrätty, lääninveroviraston on vastaavasti poistettava maksuvelvollisuus ja määrättävä työnantajan jo suorittama määrä hänelle palautettavaksi. Palautettavalle määrälle ei suoriteta korkoa.
 — — — — —

Työnantajalle ei määrätä edellä tarkoitettua maksuvelvollisuutta, jos laiminlyöntiä, sen mukaan kuin verohallitus tarkemmin määrää, on pidettävä vähäisenä.

25 §

— — — — —
 Veronlisäys on määrättävä työnantajan maksettavaksi, vaikka hän on jo suorittanut pidättämättä jätetyn määrän tai maksuvelvollisuus jätetään hänelle määräämättä 24 §:n 2 tai 4 momentin nojalla. Jos työnantajan laiminlyöntiä 24 §:n 4 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa on, sen mukaan kuin verohallitus tarkemmin määrää, pidettävä kokonaismäärältään vähäisenä, veronli-

säystä ei kuitenkaan määrätä. Tässä momentissa tarkoitettu veronlisäys lasketaan sitä kalenterivuotta seuraavan vuoden loppuun, jona pidätys olisi ollut toimitettava. Jos työnantaja on jo suorittanut pidättämättä jätetyn määrän, laske-
 taan veronlisäys kuitenkin sen kuukauden loppuun, jona ennakonpidätys on suoritettu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 198 .

Helsingissä 27 päivänä toukokuuta 1983

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Pekka Vennamo*

Laki

ennakkoperintälain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 28 päivänä marraskuuta 1959 annetun ennakkoperintälain (418/59) 3 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 9 päivänä heinäkuuta 1982 annetussa laissa (529/82),
muutetaan 24 §:n 2 momentti ja 25 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat 11 päivänä elokuuta 1978 annetussa laissa (612/78), sekä
lisätään 24 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

Ortodoksisen kirkkokunnan seurakunnalle maksettavan kirkollisveron ennakkoperinnässä sovelletaan verotuspaikan evankelis-luterilaisen seurakunnan veroäyrin hintaa.

(2 mom. kumotaan)

24 §

Työnantajalle ei määrätä 1 momentissa tarkoitettua maksuvelvollisuutta, jos selvitetään, että pidätyksen alaisesta palkasta menevät verot sekä kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksu on suoritettu tai että siitä ei ole ollut suoritettava valtion- eikä kunnallisveroa eikä vakuutetun kansaneläke- eikä sairausvakuutusmaksua. Jos tällainen selvitys esitetään sen jälkeen, kun maksuvelvollisuus on työnantajalle *lainvoimaisesti* määrätty, lääninveroviraston on vastaavasti poistettava maksuvelvollisuus ja määrättävä työnantajan jo suorittama määrä hänelle palautettavaksi. Palautettavalle määrälle ei suoriteta korkoa.

Työnantajalle ei määrätä 1 momentissa tarkoitettua maksuvelvollisuutta, jos selvitetään, että pidätyksen alaisesta palkasta menevät verot sekä kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksu on suoritettu tai että siitä ei ole ollut suoritettava valtion- eikä kunnallisveroa eikä vakuutetun kansaneläke- eikä sairausvakuutusmaksua. Jos *tämä selvitetään* sen jälkeen, kun maksuvelvollisuus on työnantajalle määrätty, lääninveroviraston on vastaavasti poistettava maksuvelvollisuus ja määrättävä työnantajan jo suorittama määrä hänelle palautettavaksi. Palautettavalle määrälle ei suoriteta korkoa.

Työnantajalle ei määrätä edellä tarkoitettua maksuvelvollisuutta, jos laiminlyöntiä, sen mukaan kuin verohallitus tarkemmin määrää, on pidettävä vähäisenä.

25 §

Veronlisäys on määrättävä työnantajan maksettavaksi, vaikka hän on jo suorittanut pidättämättä jätetyn määrän tai se jätetään 24 §:n 2 momentin nojalla määräämättä hänen suoritetta-

Veronlisäys on määrättävä työnantajan maksettavaksi, vaikka hän on jo suorittanut pidättämättä jätetyn määrän tai *maksuvelvollisuus jätetään hänelle määräämättä* 24 §:n 2 tai 4 momentin

Voimassa oleva laki

vakseen. Veronlisäys lasketaan edellisessä tapauksessa sen kuukauden loppuun, jona ennakonpidätys on suoritettu ja jälkimmäisessä sitä vuotta seuraavan vuoden loppuun, jona pidätys olisi ollut toimitettava.

Ehdotus

nojalla. Jos työnantajan laiminlyöntiä 24 §:n 4 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa on, sen mukaan kuin verohallitus tarkemmin määrää, pidettävä kokonaisuudeltaan vähäisenä, veronlisäystä ei kuitenkaan määrätä. Tässä momentissa tarkoitettu veronlisäys lasketaan sitä kalenterivuotta seuraavan vuoden loppuun, jona pidätys olisi ollut toimitettava. Jos työnantaja on jo suorittanut pidättämättä jätetyn määrän, lasketaan veronlisäys kuitenkin sen kuukauden loppuun, jona ennakonpidätys on suoritettu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .